

Διοικητική Λογιστική - Κοστολόγηση

Ενότητα: Βασικές Έννοιες Κόστους

Η Λογιστική και Βασικοί Κλάδοι της

Λογιστική:

Λογιστική είναι η επιστήμη που ασχολείται με τη παροχή οικονομικών πληροφοριών μέσω της αναγνώρισης, αποτίμησης, καταγραφής και παρουσίασης των λογιστικών (οικονομικών) γεγονότων για τη λήψη οικονομικών αποφάσεων.

Σημαντικότερες Διακρίσεις της Λογιστικής:

Χρηματοοικονομική Λογιστική

Ικανοποίηση πληροφοριακών απαιτήσεων του εξωτερικού περιβάλλοντος.

Διοικητική Λογιστική

Ικανοποίηση απαιτήσεων εσωτερικού περιβάλλοντος.

Η Λογιστική και Βασικοί Κλάδοι της

Χρηματοοικονομική Λογιστική:

Δίδει έμφαση στη **παροχή πληροφοριών** στο **εξωτερικό περιβάλλον** του επιχειρηματικού οργανισμού εντός πλαισίου που καθορίζουν οι κανονιστικές αρχές.

Διοικητική Λογιστική:

Ο κλάδος της Λογιστικής που ασχολείται με τη **παροχή πληροφόρησης προς τα διοικητικά στελέχη** προκειμένου να επιτελέσουν τη λειτουργία του ελέγχου (**control**) και να υποστηριχθούν στην εκπλήρωση των στόχων του επιχειρηματικού οργανισμού.

Διαφορές Διοικητικής και Χρηματοοικονομικής Λογιστικής

	Διοικητική Λογιστική/Λογιστική Κόστους	Χρηματοοικονομική Λογιστική
Κανονιστικό Πλαίσιο	Ευελιξία στη παρεχόμενη πληροφορία. Εξαρτάται από τους σκοπούς της επιχείρησης.	Η πληροφορία που παρέχεται θα πρέπει να είναι εναρμονισμένη με το υφιστάμενο κανονιστικό πλαίσιο.
Περιοδικότητα Αναφορών	Ανάλογα με τις πληροφοριακές ανάγκες μιας επιχείρησης για την λήψη αποφάσεων.	Ανά τακτά χρονικά διαστήματα, συνήθως στο τέλος μιας Λογιστικής Χρήσης.
Εύρος και Ανάλυση Πληροφοριών	Παρέχονται τόσο ποσοτικές όσο και ποιοτικές πληροφορίες διαφόρων επιπέδων ανάλυσης.	Δίδεται έμφαση στη χρηματοοικονομική πληροφορία και χαρακτηρίζεται από γενικότητα.
Εφαρμογή	Προαιρετική.	Υποχρεωτική.
Ορίζοντας	Χρήση τόσο απολογιστικών δεδομένων όσο και προϋπολογιστικών.	Έμφαση σε απολογιστικά δεδομένα.

Η Λογιστική Κόστους

Κοστολόγηση:

Η Λογιστική Κόστους ως έννοια αναφέρεται στις τεχνικές που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του κόστους ενός οποιουδήποτε στοιχείου (έργο, διαδικασία, προϊόν) και αποσκοπεί στην ανάλυση του Κόστους λειτουργίας της επιχείρησης. Θα μπορούσε να υποστηριχθεί ότι αποτελεί τη «**γέφυρα**» μεταξύ Χρηματοοικονομικής και Διοικητικής Λογιστικής.

Δραστηριότητες Κοστολόγησης

Η λογιστική κόστους περιγράφει ένα σύστημα διαδικασιών που αφορούν την **μέτρηση, καταγραφή, επεξεργασία και έκθεση των κοστολογικών δεδομένων**.
Ειδικότερα:

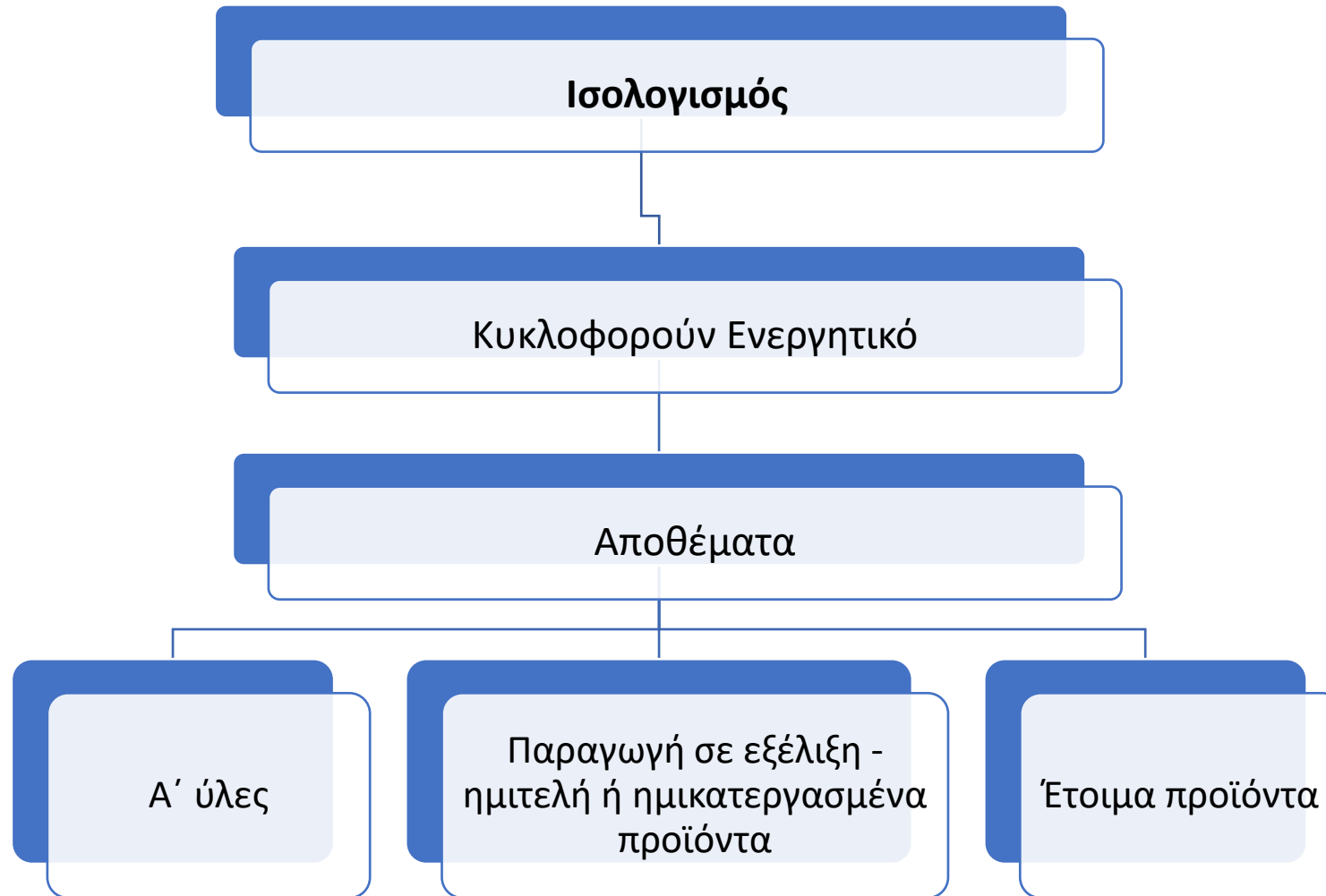
Μέτρηση Κόστους: Συγκέντρωση όλων των πληροφοριών που απαιτούνται για τον προσδιορισμό του κόστους ενός συγκεκριμένου προϊόντος ή δραστηριότητας.

Καταγραφή Κόστους: Η λειτουργία της επιχείρησης δημιουργεί διάφορα κόστη τα οποία σχετίζονται με αμοιβές προσωπικού ή τρίτων, αναλώσεις διαφόρων αποθεμάτων, κλπ.

Ανάλυση Κόστους: Αφορά την παρατήρηση της τάσης που παρουσιάζουν τα διάφορα κόστη που επιβαρύνουν τη δραστηριότητα της επιχείρησης.

Έκθεση του Κόστους: Το κόστος παρουσιάζεται σε λεπτομερείς εσωτερικές εκθέσεις.

Κόστος στον Ισολογισμό

ΕΛΠ - Υπόδειγμα Ισολογισμού

	<u>Σημείωση</u>	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία			
Ενσώματα πάγια			
Ακίνητα		X	X
Μηχανολογικός εξοπλισμός		X	X
Λοιπός εξοπλισμός		X	X
Επενδύσεις σε ακίνητα		X	X
Βιολογικά περιουσιακά στοιχεία		X	X
Λοιπά ενσώματα στοιχεία		X	X
Σύνολο		X	X
Άυλα πάγια στοιχεία			
Δαπάνες ανέγερσης		X	X
Υπεραξία		X	X
Λοιπά άυλα		X	X
Σύνολο		X	X
Προκαταβολές και μη κυκλοφορούντα στοιχεία υπό κατασκευή		X	X
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία		X	X
Δάνεια και απαιτήσεις		X	X
Διαφορασώμενες έως τη λήξη επενδύσεις		X	X
Συμμετοχές σε θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες		X	X
Διαθέσιμα για πώληση		X	X
Στοιχεία προοριζόμενα για αντιστάθμιση		X	X
Σύνολο		X	X
Αναβαλλόμενοι φόροι		X	X
Σύνολο μη κυκλοφορούντων		X	X
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία			
Αποθέματα			
Έτοιμα και ημιεργη πρόβοντα		X	X
Εμπορεύματα		X	X
Πρώτες ύλες και διάφορα υλικά		X	X
Βιολογικά περιουσιακά στοιχεία		X	X
Προκαταβολές για αποθέματα		X	X
Λοιπά αποθέματα		X	X
Σύνολο		X	X
Χρηματοοικονομικά στοιχεία και προκαταβολές			
Εμπορικές απαιτήσεις		X	X
Δουλεύομενα έσοδα περιόδου		X	X
Λοιπές απαιτήσεις		X	X
Εμπορικά χαρτοφυλάκια		X	X
Προσληφθέντα έσοδα		X	X
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα		X	X
Σύνολο		X	X
Σύνολο κυκλοφορούντων		X	X
Σύνολο ενεργητικού		X	X

Κόστος στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων (ΚΑ)

Κατάσταση Αποτελεσμάτων	
	Κύκλος εργασιών
-	Κόστος πωληθέντων προϊόντων
=	Μικτά αποτελέσματα εκμεταλλευσης
-	Γενικά Έξοδα Διοίκησης
-	Γενικά Έξοδα Πωλήσεων ή διάθεσης
-	Έξοδα Έρευνας και Ανάπτυξης
-	Γενικά Έξοδα χρηματοδότησης
=	Μερικά αποτελέσματα εκμετάλλευσης

=	Καθαρά αποτελέσματα χρήσης προ φόρων

ΕΛΠ - Υπόδειγμα Κατάστασης

Αποτελεσμάτων κατά λειτουργία

	<u>Σημειώση</u>	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Κύκλος εργασιών (καθαρός)		X	X
Κόστος πωλήσεων		X	X
Μίκτο αποτέλεσμα		X	X
Λοιπά συνήθη έσοδα		X	X
Έξοδα διοίκησης		X	X
Έξοδα διάθεσης		X	X
Λοιπά έξοδα και ζημιές		X	X
Απομειώσεις περιουσιακών στοιχείων (καθαρό ποσό)		X	X
Κέρδη & ζημιές από διάθεση μη κυκλοφορούντων στοιχείων		X	X
Κέρδη & ζημιές από επιμέτρηση στην εύλογη αξία		X	X
Έσοδα συμμετοχών και επενδύσεων		X	X
Κέρδος από αγορά οντότητας ή τμήματος σε τιμή ευκαιρίας		X	X
Λοιπά έσοδα και κέρδη		X	X
Αποτελέσματα προ τόκων και φόρων		X	X
Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα		X	X
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα		X	X
Αποτέλεσμα προ φόρων		X	X
Φόροι εισοδήματος		X	X
Αποτέλεσμα περιόδου μετά από φόρους		X	X

ΕΛΠ - Υπόδειγμα Κατάστασης

Αποτελεσμάτων κατά είδος

	<u>Σημείωση</u>	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Κύκλος εργασιών (καθαρός)		X	X
Μεταβολές αποθεμάτων (εμπορεύματα, προϊόντα, ημικατεμμένα)		X	X
Λοιπά συνήθη έσοδα		X	X
Ίδιοπαραχθέντα πάγια στοιχεία		X	X
Αγορές εμπορευμάτων και υλικών		X	X
Παροχές σε εργαζόμενους		X	X
Αποσβέσεις		X	X
Λοιπά έσοδα και ζημιές		X	X
Απομειώσεις περιουσιακών στοιχείων (καθαρό ποσό)		X	X
Κέρδη & ζημιές από διάθεση μη κυκλοφορούντων στοιχείων		X	X
Κέρδη & ζημιές από επιμέτρηση στην εύλογη αξία		X	X
Έσοδα συμμετοχών και επενδύσεων		X	X
Κέρδος από αγορά οντότητας ή τμήματος σε τιμή ευκαιρίας		X	X
Λοιπά έσοδα και κέρδη		X	X
Αποτελέσματα προ τόκων και φόρων		<u>X</u>	<u>X</u>
Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα		X	X
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έσοδα		X	X
Αποτέλεσμα προ φόρων		<u>X</u>	<u>X</u>
Φόροι εισοδήματος		X	X
Αποτέλεσμα περιόδου μετά από φόρους		<u>X</u>	<u>X</u>

“Βασικές έννοιες Κόστους”

Δαπάνη - Κόστος – Έξοδο

Δαπάνη

Ανάλωση οικονομικών αξιών (οικονομικές θυσίες μέσω πληρωμής) για την απόκτηση αγαθών και υπηρεσιών.

Κόστος

Το σύνολο της πάσης φύσεως και μορφής οικονομικών θυσιών οι οποίες απαιτούνται για να παραχθεί ένα προϊόν ή μία υπηρεσία και να πάρει μορφή ή ιδιότητες, καθώς και θέση στο χώρο και χρόνο.

Έξοδο

Το κόστος που εκπνέει όταν ένα περιουσιακό στοιχείο καταναλώνεται και εξαντλείται προκειμένου να πραγματοποιηθεί έσοδο.

Παραδείγματα

Η αγορά πρώτων υλών αξίας 100€ είναι **κόστος**. Η επιχείρηση καταβάλλει το ποσό αυτό και αποκτά ένα περιουσιακό στοιχείο της πρώτες ύλες. Άρα το κόστος των πρώτων υλών είναι 100€ και σε αυτή την αξία εμφανίζεται στις λογιστικές καταστάσεις.

Υποθέτουμε ότι η επιχείρηση κατά τη διάρκεια της χρήσεως χρησιμοποίησε υλικά συσκευασίας αξίας 60€. Τα αναλωθέντα υλικά συσκευασίας εκφράζουν **έξοδο**.

Κοστολογική Δομή

Φορέας Κόστους είναι κάθε προϊόν, δραστηριότητα ή υπηρεσία τα οποία μπορούν να κοστολογηθούν.

Για παράδειγμα ένα βιομηχανικό προϊόν, οι διαφημιστικές δαπάνες για την αύξηση του κύκλου εργασιών, οι παρεχόμενες υπηρεσίες ενός επαγγελματία (δικηγόρος, γιατρός, κλπ).

Κέντρα Κόστους: Ορίζονται τα τμήματα της επιχείρησης όπου γίνεται η συγκέντρωση του κόστους.

Παραδείγματα κέντρου κόστους είναι οι λειτουργίες παραγωγής, διάθεσης, διοίκησης κλπ

“Διακρίσεις Κόστους”

“Διακρίσεις Κόστους”

Κόστος Προϊόντος και Κόστος Περιόδου

Άμεσο και Έμμεσο Κόστος

Σταθερό και Μεταβλητό Κόστος

Κόστος Ευκαιρίας

Κόστος Αντικατάστασης

Αρχικό Κόστος και Κόστος Μετατροπής

(i) Κόστος Προϊόντος και Κόστος Περιόδου

Κόστος
Προϊόντος
(product cost)

Κόστος που **συνδέεται με τα αγαθά** τα οποία είτε αγοράζονται είτε παράγονται και τα οποία προορίζονται για πώληση στο πλαίσιο των συνηθισμένων δραστηριοτήτων της επιχείρησης.

Κόστος
Περίόδου
(period cost)

Όλα τα στοιχεία κόστους που **δεν συμμετέχουν στο κόστος προϊόντος** αλλά, έμμεσα αφορούν τη δημιουργία εσόδων και άρα αποτελούν έξοδα.

(i) Κόστος Προϊόντος και Κόστος Περιόδου

Κόστος
Προϊόντος
(product cost)

Κόστος που **συνδέεται με τα αγαθά** τα οποία είτε αγοράζονται είτε παράγονται και τα οποία προορίζονται για πώληση στο πλαίσιο των συνηθισμένων δραστηριοτήτων της επιχείρησης.

Κόστος
Περίόδου
(period cost)

Όλα τα στοιχεία κόστους που **δεν συμμετέχουν στο κόστος προϊόντος** αλλά, έμμεσα αφορούν τη δημιουργία εσόδων και άρα αποτελούν έξοδα.

(ii) Άμεσο και Έμμεσο Κόστος

Η διαδικασία της κοστολόγησης επιτελείται από δύο βασικά στάδια:

Συγκέντρωση Κόστους: συστηματικές εργασίες συλλογής κοστολογικών δεδομένων από το λογιστικό σύστημα του επιχειρηματικού οργανισμού.

Σύνδεση Κόστους: συστηματικές εργασίες απόδοσης κόστους σε φορείς κόστους.

Ιχνηλάτιση (άμεση σύνδεση) του στοιχείου κόστους με το φορέα κόστους.

Μερισμός (έμμεση σύνδεση) του κόστους με το φορέα κόστους.

Άμεσο Κόστος (direct cost):

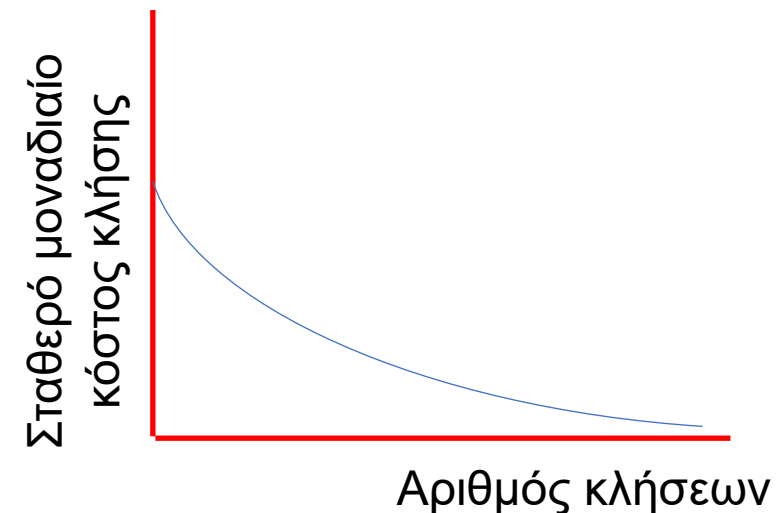
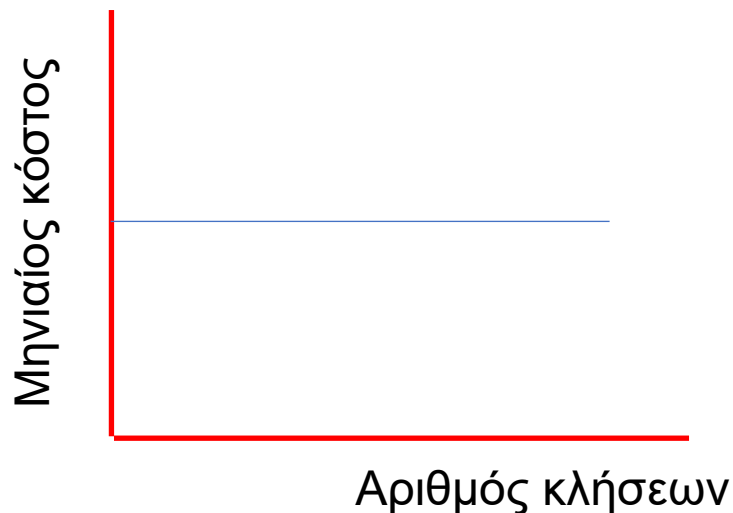
στοιχείο κόστος το οποίο δύναται να συνδεθεί άμεσα με την ύπαρξη ενός φορέα κόστους κατά τρόπο οικονομικά αποδοτικό.

Έμμεσο Κόστος (indirect cost):

στοιχείο κόστος το οποίο δεν μπορεί να συνδεθεί άμεσα με την ύπαρξη ενός φορέα κόστους κατά τρόπο οικονομικά αποδοτικό.

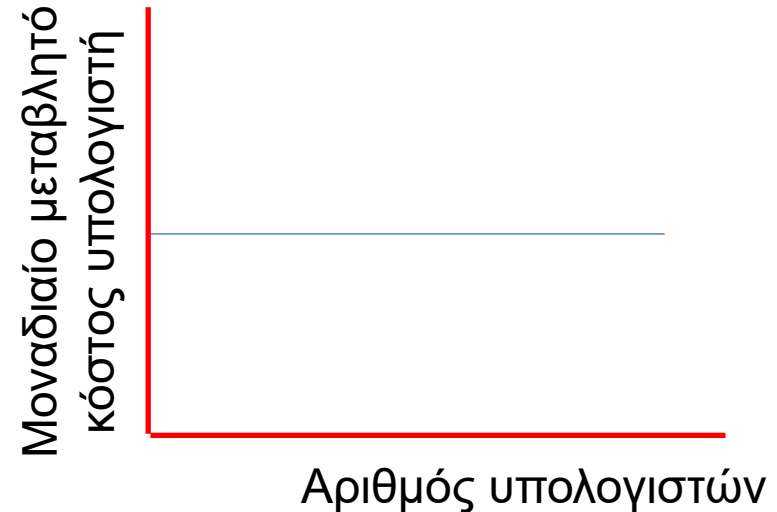
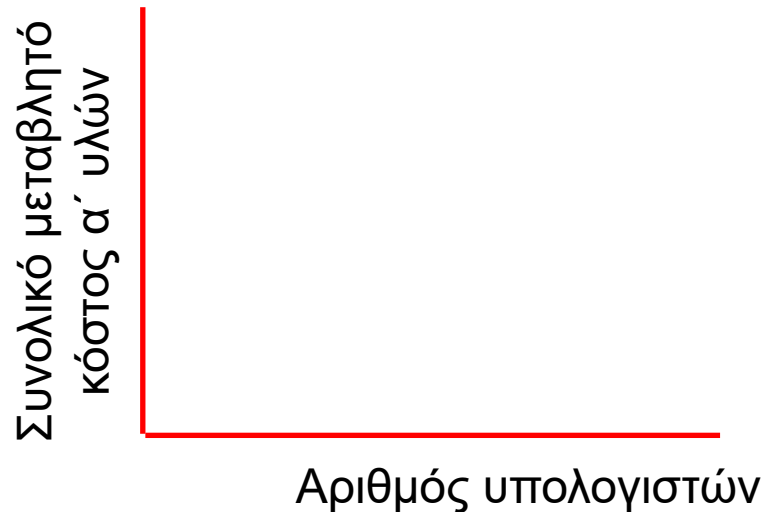
(iii) Σταθερό και Μεταβλητό Κόστος

- Το συνολικό σταθερό κόστος δεν επηρεάζεται από τις μεταβολές στο επίπεδο δραστηριότητας μέσα σε ένα σχετικό πεδίο
- Το σταθερό μοναδιαίο κόστος μειώνεται καθώς το επίπεδο δραστηριότητας αυξάνεται, και αυξάνεται καθώς το επίπεδο δραστηριότητας μειώνεται.
 - Π.χ. απεριόριστες αστικές και υπεραστικές κλήσεις με 25 €

(iii) Σταθερό και Μεταβλητό Κόστος

- Το συνολικό μεταβλητό κόστος αυξάνεται και μειώνεται αναλογικά με τις μεταβολές στο επίπεδο δραστηριότητας
- Το μεταβλητό μοναδιαίο κόστος παραμένει σταθερό ανά μονάδα.
 - Π.χ. α' ύλες στη παραγωγή υπολογιστών

Άσκηση 1.1

Η εταιρία “ΣΥΒΑΡΙΣ” διαθέτει ένα μεγάλο κατάστημα στην Αθήνα. Το κατάστημα αποτελείται από δύο τμήματα: Τμήμα Τηλεοράσεων και Τμήμα Μουσικής (ηχοσυστήματα κτλ). Η εταιρία καταρτίζει ξεχωριστές εκθέσεις για το χρηματοοικονομικό αποτέλεσμα των δύο τμημάτων.

Ζητείται:

Να γίνει κατάταξη των ακόλουθων στοιχείων κόστους στις εξής κατηγορίες:

Άμεσο ή έμμεσο (Α ή Ε) κόστος **σε σχέση με το Τμήμα Τηλεοράσεων.**

Μεταβλητό ή σταθερό (Μ ή Σ) κόστος **σε σχέση με τον τρόπο που μεταβάλλεται το συνολικό κόστος** του Τμήματος Τηλεοράσεων καθώς μεταβάλλεται ο αριθμός των τεμαχίων τηλεοράσεων που πωλούνται.

Α/Α	Στοιχεία κόστους	Α ή Ε		Μ ή Σ	
		Α	Ε	Μ	Σ
1.	Ετήσια αμοιβή ενός υπαλλήλου του τμήματος Τηλεοράσεων (δεν πληρώνεται με ποσοστά).				
2.	Κόστος ηλεκτρισμού του καταστήματος (ένας λογαριασμός καλύπτει το σύνολο του καταστήματος).				

Άσκηση 1.1

Α/Α	Στοιχεία κόστους	Α ή Ε		Μ ή Σ	
		Α	Ε	Μ	Σ
3.	Κόστος των τηλεοράσεων που αγοράστηκαν για να πωληθούν στους πελάτες.	☒	☐	☒	☐
4.	Συνδρομή στο περιοδικό “Η Τεχνολογία στην Τηλεόραση”.	☒	☐	☐	☒
5.	Ετήσια συντήρηση λογισμικού ηλεκτρονικών υπολογιστών που χρησιμοποιούνται για τον οικονομικό προϋπολογισμό του καταστήματος.	☐	☒	☐	☒
6.	Κόστος αναψυκτικών που διατίθενται ελεύθερα σε όλους τους πελάτες του καταστήματος.	☐	☒	☒	☐
7.	Συμβόλαιο ασφάλισης από σεισμό για το κατάστημα.	☐	☒	☐	☒
8.	Μεταφορικά έξοδα των τηλεοράσεων που αγοράστηκαν από το κατάστημα.	☒	☐	☒	☐

(vi) Κόστος Ευκαιρίας

Κόστος ευκαιρίας (opportunity cost) είναι το κέρδος που θυσιάζεται όταν η επιλογή μίας εναλλακτικής αποκλείει την εκμετάλλευση μίας άλλης

Εναλλακτική 1: Παρακολούθηση διάλεξης λογιστικής κόστους

π.χ.

Απώλεια απόλαυσης της θεατρικής παράστασης

Εναλλακτική 2: Θεατρική παράσταση

π.χ.

Επιμήκυνση σπουδών

(x) Αρχικό Κόστος και Κόστος Μετατροπής

**Αρχικό Κόστος
(prime cost):**
άθροισμα του
κόστους των Ά Υλών
και της Άμεσης
Εργασία

**Κόστος Μετατροπής
(conversion cost):**
άθροισμα του κόστους
της Άμεσης Εργασία
και των ΓΒΕ (το κόστος
μετατροπής Ά Υλών σε
Έτοιμα Προϊόντα)

Άσκηση 1.2

Στοιχεία κόστους	Μεταβλητό κόστος	Σταθερό κόστος	Κόστος περιόδου	Κόστος προϊόντος				
				Άμεσα υλικά	Άμεση εργασία	ΓΒΕ	Άμεσο	Έμμεσο
Λαμαρίνα που χρησιμοποιείται για την κατασκευή των ψυγείων (500€ ανά ψυγείο)								
Κόστος εργασίας για την κατασκευή των ψυγείων (250€ ανά ψυγείο)								
Μισθός του επιστάτη του εργοστασίου (14.000 € το έτος)								
Κόστος ηλεκτρισμού (7 € ανά ψυγείο)								
Απόσβεση μηχανημάτων για ψυγεία (9000 € ανά έτος)								
Αμοιβή προέδρου εταιρίας (70.000 € ανά έτος)								
Διαφημιστικές δαπάνες (39.000 € ανά έτος)								
Προμήθειες προς πωλητές (100 € ανά ψυγείο που πωλείται)								

Ευχαριστώ για την Προσοχή Σας